КАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Силабус навчальної дисципліни

Українознавство в сучасному науково-освітньому дискурсі

1. Загальна інформація			
Спеціальність	А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)		
Спеціалізація	Середня освіта (Українська мова і література)		
Освітня програма	Середня освіта (Українська мова і література)		
Рівень вищої освіти	*магістр*		
Мова навчання	українська		
Форма здобуття освіти	денна		
Статус навчальної дисципліни	*обов'язкова*		
Курс (рік навчання)	1		
Семестр	денна — 2		
Обсяг навчальної дисципліни	*денна — 3 кред. ECTS, 90 годин*		
Розподіл за видами занять та годинами навчання	**види**	денна форма	заочна форма
	лекції	12	—
	практичні заняття / семінарські заняття	18	—
	лабораторні заняття		—
	самостійна робота	60	—
Форма підсумкового контролю	*екзамен*		

Кафедра	Кафедра української літератури
Викладач (-і)	Вівчарик Наталія Михайлівна
Контактний телефон викладача	+380991329355
E-mail викладача	nataliia.vivcharyk@cnu.edu.ua
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/035125cbbcb3b97eafc5
Консультації	Згідно з розкладом
2. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є: Метою вивчення дисципліни є утвердження національної самосвідомості, вміння аналізувати суть історичних, суспільно-політичних, мистецьких явищ, виявляти їх причини, взаємозв'язки і наслідки; формування свідомого філолога, здатного використовувати елементи українознавства в науково-освітньому та виховному процесі; сприяти формуванню високих суспільних, державних, гуманістичних, духовно-культурних ідеалів і принципів.	
3. Тематика навчальної дисципліни	
Українознавство в системі освіти, науки, культури.	
Етнопсихологічні особливості народу та їх відображення в різних сферах мистецтва.	
Етнопедагогіка і освітньо-виховний досвід українського народу, відображений у фольклорі та художній літературі.	
Семантики та функціонування національної символіки.	
Антиколоніальний та постколоніальний дискурс.	
Внесок українського театру у збереження національної ідентичності.	
Розвиток української кіноіндустрії у часи заборон і переслідувань та на сучасному етапі.	
Методика «навчання через дослідження». Регіональний аспект.	
Українознавство в іменах. Презентація проєктів.	
4. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://cfund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf). Кожен вид роботи оцінюється за 100-бальною шкалою. Отриманий бал в електронному журналі автоматично перераховується у підсумкову оцінку з урахуванням ваги цього виду роботи (множиться на відповідний ваговий коефіцієнт).

Вага оцінювання форм поточного контролю	*лекції*	0
	практичні / семінарські	30
	лабораторні	
	індивідуальне завдання	10
	колоквіум	5
	самостійна робота	5
Вага оцінювання форм підсумкового контролю	*екзамен*	50

5. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами грунтуються на принципах академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника:

- Кодекс академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2026/08/kodeks-akademichnoi-dobrochesnostii-karpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf)
- Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf)
- Положення про систему забезпечення академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/02/34-05-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf)
- Положення про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/11/34-06_2022-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-ta-inshym-porushenniam-akademichnoi-dobrochesnosti-1.pdf)
- Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf)
- Положення про політику відповідального використання технологій штучного інтелекту (https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2025/09/25-022025-polozhennia-pro-polityku-vidpovidalnoho-vykorystannia-tekhnolohij-shi.pdf)

Відвідування занять. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://cfund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf).
Неформальна освіта. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://cfund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf).
6. Рекомендована література
Основна література
Агеєва В. За лаштунками імперії. Есеї про українсько-російські відносини. К. : Віхола, 2021. 360 с.
Вівчарик Н., Джердж С. Мілітарна тематика в сучасній українській літературі: історичні виклики і художня реальність. Прикарпатський вісник НТШ. Слово. №20 (74): Івано-Франківськ: Видавництво Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, 2024. С. 130–139.
Вівчарик Н. Речник українства в полікультурному світі (світлій пам'яті Леоніда Рудницького). Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Шевченка. Слово. №21 (77). Івано-Франківськ: Видавництво Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, 2025. С. 365–370.
Lutsak S., Vivcharyk N. Mythopoetic Factors In Formation of Early Modernist Discourse in Ivan Franko's Long-Form Prose (1876–1884). Alfred Nobel University Journal of Philology. 2025. № 2 (30).p.113-128.
Vivcharyk N. Ideological and artistic concepts in the creative works of Uliana Hlynchak within the ukrainian-canadian cultural space. Прикарпатський вісник НТШ «Слово». № 23(84). Івано-Франківськ: Видавництво Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, 2026. С. 295-307.
Історія українознавства: навчальний посібник [для студ. ВНЗ] / Кол. авторів: П. Кононенко, Л. Токар (кер. проекту та наук, ред.). К. : Академвидав, 2011. 512 с.
Калакура Я. Історичні засади українознавства. К. : НДІУ, 2007. 381 с.
Кононенко П. Українознавство: Підручник для вищих навчальних закладів. К. : Науково-дослідний інститут українознавства, 2005. 680 с.
Лозко Г. Геноцид: філософсько-теоретичний та українознавчий виміри. Українознавство. 2023. № 2 (87). С. 226-241.
Українська література в системі українознавства: Посібник / Укл. Денисюк С.П., Кононенко П. К. : НДІУ, 2004. 300 с.
Додаткова література
Азьомов В. Духовна архетипна система етнонаціонального у викладанні української літератури в загальноосвітній школі. Українська мова і література в школі. 2016. № 4. С. 31-37.
Бевз Т. Вплив глобалізації на утвердження національної ідентичності в умовах війни: виклики і загрози. Українознавство. 2022. № 3. С. 8–26.

Безсмертна Н. Функціонування української мови в умовах повномасштабної агресії Росії проти України. Українознавчий альманах. Вип. 30. К. : «Міленіум», 2023. С. 8–16.
Вівчарик Н. Ідейно-художні засади творчості Степана Семчука. Слово: Прикарпатський вісник НТШ. № 19 (71). Івано-Франківськ: Видавництво Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, 2024. С. 70-79.
Вівчарик, Н., Боровська, Х. Художні ремінісценції в книзі Артура Дроня «ГЕМІНҐВЕЙ нічого не знає». Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Шевченка. Слово. №22 (81). Івано-Франківськ: Видавництво Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, 2025. С. 238–246.
Генеза етнопсихології в Україні XIX століття: історико-етнологічний аспект. Л. : Інститут народознавства НАН України, 2007. 224 с.
Іванишин М. Теоретико-методологічна модель націологічної інтерпретації: основні постколоніальні аспекти. Рідне слово в етнокультурному вимірі: зб. наук. праць. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Дрогобич : Посвіт, 2015. С. 363–371.
Касян Л., Семенюченко О. Практикум з українознавства [Для слухачів курсів підвищення кваліфікації з українознавства, вчителів ЗНЗ, методистів, студентів, викладачів ВНЗ]. К. : НДІУ, 2008. 80 с.
Монолатій С. Переможене горе. Мнемонічні фігури (без)державної літератури. Івано-Франківськ : Лілея НВ, 2020. 256 с.
Отрошко Л. Сучасна російсько-українська війна та її вплив на етносоціальні процеси в Україні. Українознавство. 2023. № 2 (87). С.44–62.
Додаткові електронні ресурси
Українознавство (часопис). http://journal.ndiu.org.ua/issue/archive Українознавчий альманах. https://ukralmanac.univ.kiev.ua/index.php/ua/index Центр Українознавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Онлайн-бібліотека. https://uaznavstvo.univ.kiev.ua/onlajn-biblioteka/

Детальна інформація щодо навчальної дисципліни висвітлена у робоча програма навчальної дисципліни https://cqa.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2026/09/a4-op-so-ukr-mova-i-lit-mag-2026.pdf

Викладач **Вівчарик Наталія Михайлівна**